

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **ELSO PHILIPS SERVICE, spol. s r. o.**, IČO 48113336
sídlem Kladenská 1879/3, 160 00 Praha 6
zastoupený advokátkou Mgr. Dominikou Havelkovou
sídlem Běchovická 701/26, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**
sídlem třída Kpt. Jaroše 1926/7, 602 00 Brno

za účasti
osob zúčastněných
na řízení: I. **Česká republika – Ministerstvo obrany**, IČO 60162694
sídlem Tychonova 221/1, 160 00 Praha 6
II. **AKR1 s. r. o.**, IČO 28196449
sídlem Svatoslavova 589/9, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 22. 8. 2022, č. j. ÚOHS-28592/2022/162,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 6. 2022, č. j. ÚOHS-19105/2022/500, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) zamítl návrh žalobce na zahájení správního řízení o přezkoumání úkonů zadavatele. Žalobce tímto návrhem brojil proti postupu České republiky – Ministerstva obrany (dále jen „zadavatel“), jehož cílem bylo uzavření rámcové dohody „Alternativní tonery, náplně a pásy do tiskáren a kopírovacích strojů + související části“ v otevřeném řízení (dále jen „veřejná zakázka“). Následně předseda žalovaného rozhodnutím ze dne 22. 8. 2022, č. j. ÚOHS-28592/2022/162, (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl rozklad žalobce podaný proti prvostupňovému rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
2. Předmětem sporu je otázka, zda zadávací podmínky dostatečně naplňují požadavek zásad environmentálně a sociálně odpovědného zadávání upravených v § 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“).

II. Stanoviska účastníků řízení

3. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že se v rámci správního řízení domáhal toho, aby zadavatel v rámci zadávacích podmínek stanovil podmínky environmentálně a sociálně odpovědného zadávání vymahatelným způsobem. Zadavatel by se měl snažit environmentálním a sociálním škodám předcházet v souladu s principem předběžné opatrnosti dle § 13 zákona č. 17/1991 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽP“). Žalobci tak vzniklo legitimní očekávání, že žalovaný bude tímto způsobem postupovat, a to zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že alternativní spotřební materiál do tiskáren je mnohdy vyráběn neekologickými a sociálně neakceptovatelnými způsoby. Podle výroku č. IV usnesení Vlády ČR č. 531 ze dne 24. 7. 2017 Vláda ČR doporučila vymezeným ústředním správním orgánům, aby při zadávání veřejných zakázek zohledňovaly zásady environmentálně a sociálně odpovědného zadávání. Evropská komise považuje za dobrou praxi prokázání environmentálně odpovědného jednání uchazeče o veřejnou zakázku. Považuje tedy za nezbytné vymahatelným způsobem zabezpečit dodržování této zásady již v průběhu zadávacího řízení. O tom svědčí také Kritéria zelených veřejných zakázek EU pro zařízení k tisku a kopírování, spotřební materiál a tiskové služby. Ze strany žalovaného a předsedy žalovaného nebyly dostatečně vyhodnoceny tvrzení a důkazy ohledně vysoké pravděpodobnosti výskytu vad a zdravotní i ekologické závadnosti alternativního spotřebního materiálu. Míra uplatnění zásad dle § 6 odst. 4 ZZVZ by se měla zvyšovat s tím, jak se zvyšuje riziko dodání takto závadného zboží. Zadavatel se měl snažit minimalizovat dopad na životní prostředí při zadávání veřejných zakázek. Jelikož na tuto povinnost rezignoval, porušil ZŽP a § 6 odst. 4 ZZVZ. Nevymáhání zásady environmentálně odpovědného zadávání může znemožnit dosažení cílů dle Pařížské dohody. Požadavek na environmentálně odpovědné zadávání v podstatě představuje požadavek technické kvalifikace dodavatelů. Smluvní ujednání a požadavek na doložení bezpečnostních listů jsou nedostatečné ve vztahu k prokázání environmentálně odpovědného zadávání. Pokud by zadavatel učinil dodržení řešených zásad součástí kvalifikačních podmínek, byl by

v nesrovnatelně jednodušší situaci. Bezpečnostní listy slouží pouze k informování adresáta o škodlivosti daného výrobku, na druhou stranu ekoznačky svědčí o ekologické nezávadnosti daných výrobků. Předseda žalovaného se s tímto rozdílem řádně nevypořádal. Komunitární právo klade na environmentálně a sociálně odpovědné zadávání větší důraz, žalobce proto argumentuje mimo jiné směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a zrušení směrnice 2004/18/Es (dále jen „směrnice 2014/24/EU“).

4. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dodává, že § 6 odst. 4 ZZVZ neukládá zadavateli žádnou konkrétní povinnost, kterou by byl zadavatel povinen dodržet. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2021, č. j. 3 As 346/2019-49, není na projednávanou věc přílehlavý. Žalovaný není oprávněn zadavateli diktovat, jaké podmínky odpovídající zásadě environmentálně odpovědného zadávání do zadávacích podmínek vtělí. V obou správních rozhodnutích se žalovaný zabýval zásadní podstatou všech námitek žalobce, přičemž dovodil, že zadavatel nemusel postupovat tak, jak požadoval žalobce. Navržené důkazy svědčící o nebezpečnosti alternativních tonerů proto nebylo třeba provádět. Podmínky naplňující zásadu environmentálně odpovědného zadávání byly včleněny do zadávacích podmínek již ve fázi přípravy, neboť byly obsaženy v návrhu rámcové smlouvy. Žalobce nespecifikoval, jaké podmínky umožní kontrolu dodavatelů již ve fázi zadávacího řízení. Žádný předpis zadavateli neukládá povinnost požadovat po dodavatelích předložení tzv. ekoznačky.
5. V replice žalobce nad rámec žalobních námitek doplňuje, že nelze souhlasit s žalovaným ohledně označení § 6 odst. 4 ZZVZ a § 13 ZŽP za vágní. Jelikož právní řád musí být obecný, není možné, aby ZZVZ obsahoval pravidla pro každý možný případ zadávacího řízení. Žalobce se nedomáhá „nadiktování“ podmínek zadavateli, ale toho, aby byly zrušeny zadávací podmínky neodpovídající účelu § 6 odst. 4 ZZVZ. Žalobce poukazoval na konkrétní podmínky, které zadavatel mohl vyžadovat, např. ekošutky. Snižováním nároků na zadavatele dojde k narušení hospodářské soutěže, protože soutěžitelé, kteří svojí prací a investicí získali konkurenční výhodu, o ni přijdou. Rozhodnutí Městského soudu v Praze ilustrují důsledky absence preventivní kontroly a nevymáhání pravé povahy plnění při nákupu alternativního spotřebního materiálu.

III. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí předsedy žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
7. Zadavatel zahájil dne 2. 2. 2022 otevřené řízení za účelem uzavření rámcové dohody „Alternativní tonery“, přičemž oznámení bylo uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek a Úředním věstníku Evropské unie dne 7. 2. 2022. Toto řízení bylo realizováno dle pravidel pro nadlimitní režim. Předmětem plnění byly dodávky tonerů, náplní a pásek do tiskáren a kopírovacích strojů, výsledkem zadávacího řízení pak mělo být uzavření rámcové dohody s jedním dodavatelem. Ještě před uplynutím lhůty k podání nabídek podal žalobce námitky proti způsobu stanovení zadávací dokumentace. Žalobce primárně brojil proti dle jeho

názoru nedostatečnému zohlednění environmentálně a sociálně odpovědného zadávání v zadávací dokumentaci. Zadavatel a posléze žalovaný, resp. jeho předseda, této argumentaci nevyhověli. Žalobce ji proto uplatnil opět také v žalobě. Dostatečnost podmínek zadávací dokumentace s ohledem na požadavek odpovědného zadávání je tak předmětem tohoto sporu. Soud danou otázku posoudil a dospěl k závěru, že důvody uváděné žalobcem v žalobě nevedou k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

8. Zadavatel přijal ve vztahu k odpovědnému zadávání opatření spočívající především v nastavení podmínek v zadávací dokumentaci a návrhu rámcové smlouvy (příloha č. 2 zadávací dokumentace) a v požadavku na předložení bezpečnostních listů. V čl. 8 odst. 8.1 zadávací dokumentace zadavatel stanovil, že má zájem zadat veřejnou zakázku v souladu se sociálně odpovědným veřejným zadáváním, které kromě důrazu na ekonomické parametry zohledňuje také dopady zakázky v oblasti zaměstnanosti, sociálních a pracovních práv a životního prostředí. Dle čl. XIII odst. 13. 1 návrhu rámcové dohody prodávající prohlašuje, že neporušuje etické principy, principy společenské odpovědnosti ani základní lidská práva, současně stvrzuje, že se při plnění předmětu smlouvy bude řídit platnými předpisy se zvláštním důrazem na zdraví, bezpečnost práce, ochranu životního prostředí, dodržování pracovních postupů a vyvarování se nelegální diskriminaci. Podle čl. XIII odst. 13.2 písm. a) a c) návrhu rámcové dohody je prodávající povinen zajistit spravedlivé podmínky ve vztahu ke všem poddodavatelům podílejícím se na realizaci předmětu plnění a dodržování ochrany životního prostředí v souladu s platnými právními předpisy.
9. Dle čl. VII odst. 7.4 návrhu rámcové dohody je prodávající povinen kupujícímu vedle dokladů a dokumentů nutných k užívání zboží předat také bezpečnostní list vypracovaný v souladu s nařízením ES č. 1907/2006 – REACH, a to pro každý výrobek či položku zvlášť. Dle čl. 31 odst. 6 tohoto nařízení bezpečnostní list obsahuje informace o nebezpečných a toxických látkách, které daný výrobek obsahuje. Dále má obsahovat také doporučení pro zacházení či skladování, opatření v případě náhodného úniku nebo například pokyny pro odstraňování látky. Účelem bezpečnostního listu je tak primárně jeho adresáta informovat o tom, že výrobek obsahuje nebezpečnou látku, o vlastnostech této látky a požadavcích na způsob nakládání s látkou.
10. V čl. XII odst. 12.1 návrhu rámcové dohody se smluvní strany dohodly na zániku rámcové smlouvy výpovědí bez výpovědní doby ze strany kupujícího pro její podstatné porušení prodávajícím nebo v případě uvedení informací či dokladů, jež neodpovídají skutečnosti, prodávajícím. Podstatným porušením povinností se dle čl. XII odst. 12.3 písm. c) návrhu rámcové dohody rozumí zejména opakované porušení povinností prodávajícího vyplývajících z rámcové dohody, přičemž opakovaným porušením je nejméně třetí porušení jakékoliv povinnosti. V případě zániku smluvního vztahu jednostrannou výpovědí rámcové dohody ze strany kupujícího zaplatí prodávající kupujícímu smluvní pokutu ve výši 15 % z kupní ceny včetně DPH dle čl. XI odst. 11.1 písm. c) návrhu rámcové dohody.
11. Žalobce považuje tyto podmínky stanovené zadavatelem za nedostatečné s ohledem na požadavek na odpovědné environmentální a sociální zadávání. Tvrdí, že na základě § 6 odst. 4 ZZVZ v kombinaci s principem tzv. předběžné opatrnosti upraveným v § 13 ZZP žalobci vzniklo legitimní očekávání, že zadavatel přijme preventivní a vymahatelná opatření, aby zaručil, že veřejná zakázka bude zadána v souladu s principy odpovědného zadávání. Krajský soud se s touto argumentací neztotožňuje.

12. Soud považuje za důležité předně zdůraznit, že přezkum zadávacích podmínek je ve správním soudnictví omezen. Je vždy primárně na zadavateli, aby si nastavil zadávací podmínky tak, jak považuje za vhodné. Soud nemůže do úvah zadavatele o vhodnosti zasahovat, a to i kdyby existoval postup podle jeho názoru vhodnější. Na druhou stranu soud v rámci svého přezkumu posuzuje to, zda zadavatel při stanovení zadávacích podmínek postupoval v souladu se zákonem, tj. zda nevybočil ze zákonem stanovených limitů pro nastavení zadávacích podmínek. Aby mohl soud do zadávacího řízení zasáhnout, musí existovat určitá zákonem dostatečně konkretizovaná povinnost, kterou zadavatel při tvorbě zadávacích podmínek, hodnocení nabídek nebo výběru dodavatele porušil. Krajský soud má za to, že se zadavatel v projednávané věci takového porušení nedopustil, protože ze ZZVZ nevyplývá povinnost stanovit podmínky zadávací dokumentace způsobem, který požaduje v tomto případě žalobce.
13. Jádrem argumentace žalobce představuje § 6 odst. 4 ZZVZ, dle kterého je zadavatel při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky vhodné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Dle druhé věty tohoto ustanovení je svůj postup zadavatel povinen řádně odůvodnit. Povinnost odpovědného zadávání byla zařazena do § 6 ZZVZ mezi ostatní zásady, jimiž se zadávání veřejných zakázek řídí. Z pohledu systematického výkladu se tak jedná o další ze zásad, které slouží v prvé řadě jako výkladové vodítko pro ostatní ustanovení ZZVZ. Ze samotných zásad odpovědného zadávání pro zadavatele nevyplývají samy o sobě žádné konkrétní povinnosti. Zásady neurčují, jaká konkrétní opatření má zadavatel ve vztahu k odpovědnému zadávání přijmout, a neurčují ani míru ochrany, kterou by měl zadavatel chráněným zájmům dle § 6 odst. 4 ZZVZ věnovat. Širokou míru uvážení zadavatele při volbě konkrétních opatření dle názoru soudu umocňuje také skutečnost, že se zásady odpovědného zadávání neuplatní v případě, že to není vzhledem k povaze a smyslu zakázky vhodné. Konkrétní podoba přijatých opatření tak bude z velké míry záviset na potřebách zadavatele a z nich vyplývajícím nastavení zadávacího řízení. Zadavatel by měl mimo jiné zvážit, zda není aplikace zásad odpovědného zadávání ve vztahu k předmětu dané veřejné zakázky nepřiměřená a zda neodůvodněně neomezuje okruh dodavatelů (viz ŠEBESTA, Milan, NOVOTNÝ, Petr, MACHUREK, Tomáš, DVOŘÁK, David a kol. § 6 [Zásady zadávání veřejných zakázek]. In: ŠEBESTA, Milan, NOVOTNÝ, Petr, MACHUREK, Tomáš, DVOŘÁK, David a kol. *Zákon o zadávání veřejných zakázek*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 54.)
14. Pojmy sociálně odpovědného zadávání a environmentálně odpovědného zadávání jsou definovány v § 28 odst. 1 písm. p) a q) ZZVZ. Sociálně odpovědným zadáváním je postup, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například pracovní příležitosti, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky a další sociálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou. Environmentálně odpovědným zadáváním postup, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například dopad na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, životní cyklus dodávky, služby nebo stavební práce a další environmentálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou. Definiční ustanovení tak objasňuje, že odpovědným zadáváním se rozumí postup zadavatele, při kterém zohlední chráněné zájmy z oblasti sociální a environmentální. Zákon zadavateli ukládá toliko jejich zohlednění, nikoliv jejich zohlednění konkrétním způsobem. Ani z § 28 odst. 1 písm. p) a q) ZZVZ tudíž nevyplývá žádné konkrétní opatření, které by měl zadavatel povinnost přijmout.

15. Žalobce v rámci správního řízení poukazoval také na bod 37 preambule směrnice 2014/24/EU. Z tohoto bodu však vyplývá pouze základní povinnost zadavatele přijmout příslušná opatření, jimiž zajistí dodržování povinností v oblasti environmentálního, sociálního a pracovního práva, které jsou platné v místě realizace veřejné zakázky a které vyplývají ze zákonů, nařízení, vyhlášek a rozhodnutí na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie, jakož i z kolektivních smluv. Bod 37 preambule tak klade důraz na dodržování již platných povinností, nestanovuje však zadavatelům žádné nové povinnosti nad rámec povinností již stanovených vnitrostátním, či komunitárním právem. Jestli soud již výše dovodil, že platná právní úprava neobsahuje povinnost, již se žalobce dovolává, předmětný bod na této skutečnosti nemůže nic změnit, a to z toho důvodu, že sám fakticky neobsahuje žádnou vlastní normu chování. Jedná se především o informaci přibližující důvody pro přijetí směrnice 2014/24/EU (jak bývá pro body preambule zvykem), a nikoliv o vlastní normativní text. K dalším ustanovením směrnice 2014/24/EU, na které žalobce upozorňoval (body preambule 75, 88, 92 a 93 a čl. 43, 62 a 67), lze souhrnně dodat, že obsahují toliko požadavek kladený na členské státy, aby vytvořily podmínky pro zadavatele, kteří se rozhodnout využít některé z institutů spojených s odpovědným zadáváním. Tato ustanovení však v žádném případě neobsahují povinnost zadavatelů takto postupovat, pouze jim tento postup umožňují, pokud se tak zadavatelé rozhodnou.
16. To stejné platí také v případě dalších dokumentů, na které žalobce poukazuje. Podle výroku č. IV usnesení Vlády ČR č. 531 ze dne 24. 7. 2017, Vláda České republiky ústředním správním orgánům vyhlášujícím veřejné zakázky pouze doporučila, aby při zadávání zohledňovaly zásady environmentálně a sociálně odpovědného zadávání. Stejně tak dodržování Kritérií zelených veřejných zakázek EU pro zařízení k tisku a kopírování, spotřební materiál a tiskové služby je pro zadavatele dobrovolné. Z obou těchto dokumentů tak pro zadavatele neplyne povinnost přijmout konkrétní opatření ve vztahu k odpovědnému zadávání, jak tvrdí žalobce.
17. Dle názoru krajského soudu z § 6 odst. 4 ZZVZ ve spojení s § 28 odst. 1 písm. p) a q) ZZVZ vyplývá toliko povinnost při zadávání veřejné zakázky řádně zohlednit aspekty sociálně a environmentálně odpovědného zadávání, pokud to bude s ohledem na povahu a účel veřejné zakázky vhodné. Na základě bodu 37 preambule směrnice 2014/24/EU lze po zadavatelích požadovat, aby učinili opatření ve vztahu k dodržování povinností vyplývajících z environmentálního, sociálního a pracovního práva jejich dodavatelů. ZZVZ však zcela jistě nestanovuje konkrétní opatření, která by zadavatel měl ve vztahu k odpovědnému zadávání přijmout. Stejně tak ze zákona nevyplývá ani žádná minimální úroveň ochrany, kterou by měl zadavatel hodnotám chráněným § 6 odst. 4 ZZVZ přiřknout. Je tak na zadavatelích, aby s ohledem na povahu a účel veřejné zakázky vybral vhodná opatření na poli environmentálně a sociálně odpovědného zadávání. Zvolená opatření, resp. absence těchto opatření, musí zadavatel řádně odůvodnit.
18. Na závěr krajského soudu o absenci konkrétní zákonné povinnosti vyplývající z § 6 odst. 4 ZZVZ nic nemění ani žalobcův odkaz na princip tzv. předběžné opatrnosti upravený v § 13 ZŽP. Dle tohoto ustanovení platí, že lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit. Žalobce z výše uvedeného usuzuje, že opatření přijatá na základě § 6 odst. 4 ZZVZ musí mít nutně silný preventivní charakter. Soud se s touto argumentací neztotožnil. Jak vyplývá již z názvu tohoto institutu, jedná se toliko o princip. Ten může

sloužit jako interpretační vodítko pro zákonem stanovená pravidla, nemůže je však sám o sobě vytvářet. Pokud tedy z § 6 odst. 4 ZZVZ vyplývá, že zadavatel má povinnost zásady odpovědného zadávání zohlednit, nelze pouze na základě odkazu na princip předběžné opatrnosti dovozovat, že zákon vyžaduje, aby zadavatel přijal konkrétní preventivní opatření s určitou mírou efektivity na ochranu životního prostředí. Současně soud dodává, že lze pochybovat o tom, zda lze „pouhé“ zadávání veřejné zakázky podřadit pod hypotézu daného ustanovení.

19. Obdobný závěr lze učinit také ohledně odkazů žalobce na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. června 2022, č. j. 14 A 101/2021-248. V daném rozsudku se Městský soud v Praze zabýval klimatickou žalobou, která směřovala proti vybraným ústředním správním orgánům. V bodě 334 městský soud uzavřel, že žalovaní byli v prodlení s přijetím mitigačních opatření a uložil jim povinnost přijmout plán mitigačních opatření, výslovně však uvedl, že volba konkrétních opatření je na žalovaných a soud jejich úvahu nemůže s ohledem na princip dělby moci nahradit. Z rozsudku Městského soudu v Praze tak v žádném případě nevyplyvá, že by zadavatelé měli povinnost přijmout v zadávacích podmínkách nějaká konkrétní opatření na ochranu životního prostředí. Na druhou stranu potvrzuje, že soudům nepřísluší, aby ze své iniciativy vytvářely nová pravidla nad rámec těch daných zákonem. Pokud jde o usnesení Městského soudu v Praze přiložené k replice žalobce, týkající se ochrany před nekalosoutěžním jednáním, z něhož se žalobce snaží dovozovat potřebu zvýšené opatrnosti při nákupu alternativních spotřebních materiálů, soud konstatuje, že tento rozsudek se ani částečně nezabývá zásadami odpovědného zadávání a pro projednávanou věc je zcela irrelevantní (tato skutečnost plyne již ze žalobních tvrzení, a proto nebylo potřeba provádět tímto rozsudkem dokazování). Pravděpodobnost výskytu vad při nákupu zboží bude dána vždy, je proto pravidlem, že zadavatel musí při přejímání zboží postupovat s péčí řádného hospodáře, a to nikoliv pouze při nákupu alternativních spotřebních materiálů.
20. V projednávaném případě přijal zadavatel v rámci zadávací dokumentace dva okruhy opatření ve vztahu k odpovědnému zadávání. Prvním jsou ustanovení zejména návrhu rámcové smlouvy, která požadují, aby dodavatelé dodržovali zákony a jiná pravidla plynoucí z práva životního prostředí, pracovního práva apod., pod hrozbou smluvní pokuty ve výši procentuální části kupní ceny a možnosti vypovědět smlouvu. Dle názoru soudu má i toto opatření preventivní účel, jelikož působí odrazujícím způsobem na dodavatele, kteří těmto požadavkům nevyhovují. Není tedy pravdou, že by zadavatel přijal pouze opatření působící *ex post*, jak uvádí žalobce. Druhým okruhem je požadavek na předložení bezpečnostních listů, jež mají zadavatele informovat o chemických vlastnostech použitých látek, o pravidlech nakládání s těmito látkami, případně o nebezpečí, které tyto látky představují pro životní prostředí. Informovanost uživatelů látek (v daném případě zadavatele) o jejich chemických vlastnostech je přitom základním předpokladem pro ekologické nakládání s nimi, a tudíž také odpovědné chování vůči životnímu prostředí.
21. Dle názoru soudu tato opatření mají pozitivní vliv na ochranu zájmů chráněných § 6 odst. 4 ZZVZ. Je zřejmé, že zadavatel zohlednil zásady upravené v tomto ustanovení, jelikož přijal opatření, jež jsou v souladu s jejich cíli. Zadavatel tímto naplnil výše rozepsané požadavky § 6 odst. 4 ZZVZ.
22. Žalobce namítá, že zadavatel měl přijmout jiná, vhodnější opatření v podobě nového technického požadavku na doložení certifikace týkající se dodržování zásad environmentálně a sociálně odpovědného přístupu a doložení tzv. ekoznaček, které

potvrzují, že daný výrobek byl vyroben způsobem, který není škodlivý pro životní prostředí. Tyto technické požadavky žalobce přirovnává například k požadavku na minimální výtěžnost tonerů nebo požadavku na složení bankovní záruky. Těmito přirovnáními však žalobce ve skutečnosti degraduje vlastní argumentaci. Jak soud již vylíčil výše, soudu ani žalovanému nepřísluší, aby přezkoumávali vhodnost technických požadavků stanovených zadavatelem. Je například nepřípustné, aby soud zasahoval do zadávacího řízení, pokud by nabyt předsvědčení, že minimální výtěžnost toneru by bylo vhodnější stanovit na 80 %, místo 75 %. Stejně tak nemůže soud zasáhnout do zadávacího řízení, pokud bude mít za to, že bylo vhodné, aby zadavatel po uchazečích požadoval bankovní záruku, ale neučinil tak. Argumentace přednesená žalobcem i jím provedené srovnání svědčí o tom, že se v daném případě jedná o obdobnou situaci. Zadavatel přijal určitá opatření směřující k odpovědnému zadávání, dle žalobce jsou však tato opatření nedostatečná a navrhuje opatření, která jsou s ohledem na ochranu životního prostředí vhodnější. Úkolem soudu však není nahrazovat vůli zadavatele a autoritativně určovat, která vhodnější opatření měl zadavatel přijmout. Z § 6 odst. 4 ZZVZ navíc neplyne povinnost zadavatele přijmout opatření, které je s ohledem na zásady odpovědného zadávání to nejvhodnější; zadavatel má povinnost zásady toliko zohlednit. Výše uvedené přitom platí jak pro požadavek na doložení certifikace týkající se dodržování zásad odpovědného přístupu, tak pro požadavek na doložení ekoznaček.

23. Ve vztahu k ekoznačkám žalobce navíc namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné z toho důvodu, že předseda žalovaného se nedostatečným způsobem vypořádal s rozdílem mezi bezpečnostními listy a ekoznačkami. K tomu soud dodává, že předseda žalovaného v napadeném rozhodnutí zcela jasně vysvětlil, že se může jednat o dokumenty, které slouží rozdílnému účelu, jak uvádí žalobce. To však dle předsedy žalovaného nic nemění na tom, že pokud se zadavatel rozhodne vyžadovat bezpečnostní listy, a nikoliv ekoznačky, není v pravomoci žalovaného, aby toto rozhodnutí zadavatele nahrazoval vlastní vůlí. Dle soudu se tak předseda žalovaného dostatečně s námitkou žalobce vypořádal; s argumentací předsedy žalovaného se navíc soud ztotožnil také věcně.
24. S argumentací žalobce, že zásady uvedené v § 6 odst. 4 ZZVZ je třeba aplikovat důsledněji, pokud např. hrozí, že realizací veřejné zakázky dojde k zásahu do životního prostředí, se lze v obecné míře ztotožnit. Obecně lze říci, že zásady je nutné uplatňovat „flexibilně“. O tomto přístupu navíc svědčí i zásada přiměřenosti upravená taktéž v § 6 ZZVZ. Tento výklad však nic nemění na zákonnosti napadeného rozhodnutí. V projednávaném případě mezi stranami panuje shoda na tom, že alternativní tonery mohou představovat zvýšené riziko pro životní prostředí (proto jednak v tomto směru nebylo nutné provádět žalobcem předložené důkazy, jak předseda žalovaného uvedl v napadeném rozhodnutí, jednak není z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jak tvrdí žalobce). Přes potřebu „důslednější“ aplikace zásad dle § 6 odst. 4 ZZVZ, nevyplývá ze zákona konkrétní povinnost, kterou by měl zadavatel nedodržet. Stále je na místě posuzovat toliko otázku, zda s ohledem na konkrétní okolnosti případu jsou zadávací podmínky stanoveny v souladu s touto zásadou, nikoliv hledat nejvhodnější opatření, které by měl zadavatel přijmout. V daném případě přitom soud s ohledem na výše uvedené shledal opatření přijatá zadavatelem za odpovídající zásadám stanoveným v § 6 odst. 4 ZZVZ.

IV. Shrnutí a náklady řízení

25. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
27. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 12. prosince 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu